

בפרשתנו, פרשת "ויחי" מתוארת דווקא מיתתו של יעקב כשם שבפרשת "חיי שרה" מתוארת מיתתה של שרה.

"צדיקים במיתתם קרויים חיים" כיוון שמורשתם והשפעתם אינם פוסקות במיתתם.

יעקב ויוסף, שני צדיקים אשר מתים בפרשה ושניהם משביעים את האחים שיעלו אותם ממצרים להיקבר בארץ הקודש, אך פער זמן גדול מבדיל בין מילוי השבועות. בעוד שקבורת יעקב נעשית מיד לאחר ימי "אבל מצרים" והחניטה, יוסף דוחה את ביצוע השבועה לימים רחוקים, כמו שמופיע בפרשת "בשלח" "ויקח משה את עצמות יוסף עימו, כי השבע השביע את בני"י לאמור: "פקד יפקד אלוקים אתכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם".

לפי רש"י, ההסבר לפער הזמן בין קבורת יעקב לקבורת יוסף הוא טכני. יוסף, כשליט מצרים, היה מסוגל לקבור את אביו מיד. לעומתו, אחיו היו מוגבלים ולכן הבין יוסף שיאלץ לחכות לגאולת מצרים. יתכן שבבקשת יוסף לאחר את העלאת עצמותיו, יש יותר מאשר הכרח מעשי. את בקשתו להעלות את עצמותיו "מזה אתכם" ניתן להבין גם כרצון מכוון להישאר עם אחיו וצאצאיהם במצרים בשנים הקשות שלפניהם. "אתכם" – כהזדהות ושותפות בכל תלאות חבלי לידת העם, וכן כתזכורת חיה גם בזמן מיתתו של יוסף לציפייה לשיבת בני ישראל לארצם. **עצמות יוסף היו לעם ישראל בגלות מצרים ל"חוזת המדינה" ולתזכורת יום יומית שזוהי ארץ ניכר, ושלא יעלה על הדעת לקבל את פתרון ארץ גושן, דווקא יוסף, מכל משפחתו, היה עשוי לחוש במצרים כבן בית, שם חי, שם נשא את אשתו, שם נולדו ילדיו ובכל זאת, אומר להם יוסף, לא זו ארצנו!** גם יעקב אבינו פחד ממציאות כזו שעם ישראל ירצה לשקוע בטוב מצרים, יעקב אבינו בחר להשאיר את הרושם על בניו דווקא באמצעות לוויה רבת רושם על עמי הסביבה, וממילא על בניו, ובשיאה אנדרטה גדולה ב"גורן האטד" שנקראה "אבל מצרים". אירוע היסטורי זה יזכיר לבניו את הדרך הביתה. כותב הרב חיים דרוקמן: "עלינו להיות רגישים לקריאתו של יעקב אבינו, אשר חזה את העתיד והותיר מסר לדורות עולם ובוודאי לדורנו שלנו: "אל נא תקברני במצרים" אחוזתו היחידה של עם ישראל, היא רק בארץ ישראל".

הרב ינון זמיר מוסיף כי אפשר, ואלו הם שני מודלים להשפעה על דור ההמשך. ישנה האפשרות להיות **כוכב מרוחק המנצנץ בשמים**, תוך שהוא מזכיר לעם מהיכן הופיע ולאן הוא מסוגל להגיע- זוהי הנהגתו של יעקב אבינו המסמל לבניו כי מקומם בארץ ישראל. לעומת זאת, **אפשר להיות התמרור המוצב בעומק טומאת מצרים**, ולהזכיר את הארעיות שבגלות וההכרח

שבגאולה.

כל המוצא עצמו בעמדת השפעה, עומד מול ההתלבטות באיזה מן המודלים להתנהג, האם לשמור על מרחק תוך שאני מתווה דרך ורוח גדולה, או להיות חלק פעיל ולהיות המשפיע מעצם הימצאותי. ההשפעה נמשכת לעולם, שהרי, "אף במיתתם קרויים חיים".

מנהלים יקרים, בתקופה זו של הסגר אנו מוצאים את עצמנו בהנהגה ובהשפעה **מקרוב ומרחוק**, מקרוב לתלמידנו המגיעים ללמודים: כיתות א'-ד', כיתות י"א-י"ב, תלמידי חנ"מ, תלמידנו העולים, והאחרים עלינו להנהיג ולהשפיע מרחוק. באחריותנו לשמור עימם על קשר יום יומי, להקפיד על למידה הכוללת סדר יום מלא: תפילת בוקר, שיח בוקר, לימוד מקצועות הקודש, לימוד מקצועות הליבה, שעורי חינוך ערכי חברתי, כישורי חיים.... שיחות אישיות בזום או טל". זהו זמן מצוין לאפשר שעורי בחירה לתלמידים לשמור על קשר סדור עם הורי ביה"ס ולזכור כי זו שנת למידה בה אמורים להביא להישגים מצופים בכלים העומדים לרשותנו. ב"ה עומדים לרשותכם עושר של תוכניות, יחידות הוראה סנכרוניות וא-סנכרוניים באתר מינהל החמ"ד ובטוחה כי אתם מכוונים צוותי ההוראה להשתמש בהם.

גם בתקופה זו של הקורונה אנו זוכים לעלייתם של אחינו בתפוצות, אשר מבינים כי "אחוזתו היחידה של עם ישראל, היא רק בארץ ישראל". קליטתם בבתי החינוך שלנו מחיבת אחריות גדולה.

בשבוע שעבר זכינו לבקר במרכז איבים – מרכז קליטה של עולים

מאתיופיה, מבקשת להביא בפניכם תובנות מיום הביקור ומזמינה את כל המנהיגים אשר זוכים לקלוט עליה בבית החינוך שלהם לוודא אנו עושים הכל כדי להבטיח קליטתם המיטבית.

במהלך הביקור פגשנו את הגננת גל לוגסי, המנהלת מירב סעדון והמנהל ארז אוחיון מהם למדנו:

הגננת גל: העולים מעלים אותנו, לטובתנו מפעל העליה הוא הזכות שלנו, זכויות השעה ולא אתגרי השעה.

המנהלת מירב: אנו הקולטים חלק מחזון הנביאים אנו חלק מבניין הגאולה. לאהוב אותם, להאמין בהם, הזכות שלנו ללמוד מהעולים ולקבל את העושר התרבותי שלהם.

המנהל ארז למוריו: אתם המורים, שער העלייה של התלמידים העולים ומשפחותיהם.

רוצים שהתלמידים העולים ירגישו מחוברים. תנו להם לעשות, לעשות את האי אפשר לאי של אפשר. כולנו ילדי עולים.

מבצע קליטת עליה של יוצאי אתיופיה בגל הנוכחי נקרא "צור ישראל" מה מסייע להצלחת קליטתם כפי שלמדנו בביקור:

- 1) בתי ספר קולטי עליה יקפידו על ריענון הכשרת מורים בנושאים: כשירות תרבותית, עברית כשפה שניה.
- 2) מעטפת קהילתית הינה מכרעת בהצלחת קליטת התלמידים ומשפחותיהם.
 - הדרכת הורים – במ"ה (ע"י אנשי מקצוע, ועולים ותיקים).
 - בי"ס יקח אחריות ל"משפחה מלווה משפחה".
 - הרחבת גיוס מתנדבים.
 - תלמיד מלווה תלמיד.
- 3) כל בעל תפקיד בביה"ס שותף באחריות לקליטה המיטבית של העולים. יש להגדיר תחומי אחריות של כל בעל תפקיד בביה"ס באחריותו לקליטת תלמידים עולים.
- 4) ביקור סדיר- יש להקפיד ולוודא שהתלמידים העולים מגיעים באופן סדיר וקבוע לביה"ס גם בתקופת הסגר, יש לבנות מנגנוני בקרה לנוכחות יום יומית של התלמידים.
- 5) חשוב לחשוף ההורים והתלמידים העולים לסיפורי עליה מוצלחים. דמויות לחיקוי מתוך הקהילה כדי לחזק רוחם ולייצר להם חלום.
- 6) אחריות מנהלים וצוותי חינוך לבקר במרכזי קליטה וללמוד מקרוב על המרחב הקולט.
- 7) יש להקפיד לעבוד ע"פ תכניות לתלמידים עולים ולוודא ניצול מיטבי של השעות לטובת ייעודם באופן שהתלמידים העולים יקבלו מעטפת שלמה הנדרשת להצלחתם.
- 8) חשוב לסייע לתלמידים להכין כרטיס ביקור על עצמם ולאפשר להם להציגו בפני חברי הכיתה.
- 9) מעורבות חברתית – יש לתת לתלמידים העולים תפקידים ומשימות עם חברים מהכיתה (אחראי תפילה, אחראי ציוד בספורט, אחראי ספריה... ע"פ חוזקותיהם).
- 10) חשוב לקיים קורס מחשבים לתלמידים העולים – ע"י רכזת תקשוב, סיירת תקשוב, גיוס מתנדבים מהייטק. חשיפה לכלים מתוקשבים ותרגול שפה בכלים מתוקשבים.
- 11) שילוב רב ביה"ס בקליטתם, רב ביה"ס יסייע להם להכיר את קטעי התפילה, לימוד מצוות, שיעור פ"ש.
- 12) הכוון בוגרים עולים: מהגן לכיתה א', כיתה ו' לכיתה ז', מעבר לפנימיות, בוגרי י"ב למסגרת המשך.

מה עוד?

- גיוס בנות שירות לאומי לטובת משימת קליטת עליה.
- גיוס קומונריות ומדריכי תנועות נוער לטובת גיוס העולים לתנועות נוער.
- שבוע החמ"ד – לציין מורים מצטיינים בקליטת עליה, תלמידים פעילים למען עולים.
- בכל ביקורי, וועדה מלווה לבדוק מצב כל ההיבטים לקליטה מיטבית, לימודית, חברתית, רגשית קהילתית.
- חשיבות שמירה על קשר עם מדריכת עולים.

נזכה בע"ה להשפיע ולהקרין מקרוב ומרחוק בבריאות טובה ובתפילה לחזרה לשגרה מהירה.

בעלייה מיוחדת משלו זכה להגיע השבוע לישראל יונתן פולארד הי"ו מי שסבל 35 שנה בעקבות סיועו למדינת ישראל. פרשה קשה זו הגיעה לסיומה בנחיתתו בארץ שלה ייחל כל כך. נצטרף לברכות ולתפילות ההודיה לה' על הנס שבדבר. נבקש לשוחח עם תלמידנו על המשמעות של החזרתו ארצה והתודה על כך לעוסקים בהחזרתו.

בברכת שבת שלום ומבורך
שושנה נגר